

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Onderwijscentrum Leijpark
(02ZX00)

2023-2024

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
 - 2.4 Inspectie
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Methoden
 - 3.5 Fysieke ruimten
 - 3.6 Protocollen
 - 3.7 Leerkrachtvaardigheden
 - 3.8 Eigen indicatoren
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
- 5 Planvorming en cyclisch werken
 - 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
 - 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)
- 6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	oktober 2023
Naam van onze school	Onderwijscentrum Leijpark
Onderwijstype	Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Onderwijscentrum Leijpark Tilburg
Naam samenwerkingsverband	SWV Portfolio
Onderwijssoorten	Praktijkonderwijs ZML Normaal begaafd/normaal VMBO-TL Moeilijk lerend/matig begaafd VMBO-KL Zeer moeilijk lerend/zwak begaafd Lager dan zeer moeilijk lerend / EMB VMBO-GL VMBO-BL

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

per leeftijdsfase en leerroute een passend onderwijsconcept variërend van ervaringsgericht, ontwikkelingsgericht tot programmagericht

Toelichting op onderwijsconcept

We verwijzen hier graag naar het actuele schoolplan en daarbinnen meer specifiek de onderwijskateren van de afdelingen emb, so-kleuterobservatiegroepen, so-arbeid, so-dagbesteding, vso-arbeid, vso-dagbesteding en vmbo (vso vervolgonderwijs)).

Onze visie op passend onderwijs

Voor ons staan de ambities en dromen van leerlingen centraal; ze zijn de motor van al ons handelen. Dromen van leerlingen zijn bij de invulling van het onderwijs ons kompas! Elke dag bouwen we stap voor stap daaraan verder met als adagium 'leerlingen op weg helpen naar een gelukkige en kansrijke toekomst'. We hanteren daarbij het inclusieve gezichtspunt, waarbij elke leerling perspectief heeft en voorbereid wordt op een gelijkwaardige deelname aan de samenleving. Onderwijscentrum Leijpark werkt daar niet alleen binnen de eigen organisatie aan, maar beschouwt het als een opdracht ook binnen de samenleving actief een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de groei van de inclusievere gedachte.

'Kansrijk' is een kernwaarde en betekent in onze context voor ons veel meer dan leerlingen via een kwalificatie voorbereiden op de arbeidsmarkt. 'Het hoogst haalbare, het beste uit leerlingen halen' staat bij ons hoog in het vaandel, maar er is meer. Wij beschouwen het als onze taak een nieuwe generatie op te leiden voor deelname aan de samenleving en een bijdrage te leveren aan de vorming van de leerling als persoon. Daarmee komen twee belangrijke pedagogische waarden van onderwijs in beeld. Als wij het binnen Onderwijscentrum Leijpark dan ook hebben over het realiseren van 'goed onderwijs', hebben we het over het realiseren van 'pedagogisch goed onderwijs'!

Voor een nadere uitwerking van ons conceptueel kader gericht op onze drie kerntaken kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming verwijzen we hier naar het Koersplan van Onderwijscentrum Leijpark waarin ook onze ambitie voor de komende jaren verwoord is.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

De leerlingen van Onderwijscentrum Leijpark zijn kinderen en jongeren in de leeftijd van 4 tot en met 20 jaar. Het zijn leerlingen die vanwege een (ernstige) functionele beperking behoefte hebben aan specialistische ondersteuning bij het leren en ontwikkelen op school. Het gaat om leerlingen met lichamelijke beperkingen, en/of (ernstige) verstandelijke beperkingen, langdurig zieke leerlingen, leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen, leerlingen met niet aangeboren hersenletsel en leerlingen met een psychosomatische of met een lichte psychiatrische problematiek. Bij alle leerlingen is sprake van een (grote) zorgvraag, al dan niet in combinatie met een moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van deze beperkingen. De grensleeftijd waarop leerlingen de school verlaten ligt normaliter bij 20 jaar. In voorkomende gevallen is verlenging in de vorm van een aanvullend maatwerktraject mogelijk.

We werken samen met verschillende samenwerkingsverbanden voor Passend Onderwijs. De ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden zijn de basis voor de inzet van de externe dienstverlening. Zo helpen we de doelen van de samenwerkingsverbanden voor leerlingen met (zware) ondersteuningsvragen te realiseren. Daarnaast verlenen wij onze diensten in het MBO. Daarnaast ondersteunt en adviseert Onderwijscentrum Leijpark ook leerlingen en docenten in alle vormen van basis-, voortgezet-, speciaal onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs en leerlingen die langdurig in het ziekenhuis of (deels) thuis moeten blijven. Onze dienstverlening richt zich op leerlingen die ten gevolge van een lichamelijke of functionele beperking extra ondersteuning nodig hebben in de onderwijsleersituatie. Deze externe ondersteuning wordt verzorgd door gespecialiseerde leraren en therapeuten met specifieke kennis over motoriek, ziektebeelden, niet-aangeboren hersenletsel, onverklaarde lichamelijke klachten en specifieke op de beperking aangepaste methodieken. Ons team van gespecialiseerde leraren werkt nauw samenwerken met psychologen, therapeuten en artsen van Libra Revalidatie & Audiologie. De begeleiding wordt op maat geboden en komt in samenspraak met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs tot stand. Onze extern begeleiders werken vraaggestuurd en oplossingsgericht. In overleg met school, leerling en ouders zoeken zij oplossingen voor belemmeringen in de onderwijsleersituatie. Zij zijn vanzelfsprekend op de hoogte van de laatste (ortho-) pedagogische en (ortho-) didactische inzichten en werkwijzen. De specifieke kennisgebieden zijn: motoriek, ziektebeelden, onverklaarde lichamelijke klachten (OLK), niet-aangeboren hersenletsel (NAH), executieve functies.

Indien nodig bieden deze collega's hulp bij het aanvragen van een Toelaatbaarheidsverklaring, waardoor een (tijdelijke) plaatsing in het speciaal onderwijs (zoals Onderwijscentrum Leijpark) mogelijk wordt.

Sterke punten in onze ondersteuning

Onze ondersteuning kenmerkt zich o.a. door:

- een gezonde betrokkenheid op de leerlingen, die zich binnen de school veilig voelen, gehoord en gezien worden als kind, leerling, gezinslid en toekomstig burger;
- een professioneel pedagogisch-didactisch leerklimaat;
- een multidisciplinaire aanpak waarin we actief de samenwerking opzoeken met allerlei gespecialiseerde organisaties. Daarbinnen zijn Libra, Siza en Amarant onze vaste samenwerkingspartners op het gebied van respectievelijk medische revalidatie en zorgverlening. Samen met Libra en Siza geven we invulling aan een Kinder- en Jongeren Centrum;

- een breed gespreid onderwijsaanbod gericht op alle uitstroomprofielen van het speciaal onderwijs (Dagbesteding, Arbeid en Vervolgonderwijs), waardoor gedifferentieerd maatwerk geboden kan worden.

Grenzen aan onze ondersteuning

Bij alle leerlingen is sprake van een (grote) zorgvraag, al dan niet in combinatie met een moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van deze beperkingen. De grenzen van onze ondersteuning liggen bij externaliserend gedrag als gevolg van ernstige psychiatrische en/of ernstige sociaal emotionele problematiek.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Onderwijscentrum Leijpark is een Orthopedagogisch Didactisch Expertisecentrum waar onderwijs, specialistische (jeugd)zorg, revalidatie en dienstverlening samen komen. We werken aan een flexibele, waarden gedreven organisatie waar de talenten van leerlingen vrij, zonder barrières en zonder grenzen tussen ontwikkelingsperspectieven tot bloei kunnen komen binnen een lerende gemeenschap waar je kunt zijn wie je bent en kunt worden wat je wilt en kunt.

2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

Ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft in welke ondersteuningsbehoeften onze school wil voorzien.

Auditieve / communicatieve ondersteuningsbehoefte(n)

Slechthorend/gehoorproblemen

Spraakontwikkelingsstoornis

Slechthorend met meervoudige beperking

Communicatieve beperking met Autisme Spectrum Stoornis (ASS)

Taalontwikkelingsstoornis (TOS)

Doof met meervoudige beperking

Cognitieve ondersteuningsbehoefte(n)

Lager dan zeer moeilijk lerend / EMB

Normaal begaafd/normaal

Moeilijk lerend/matig begaafd

Zeer moeilijk lerend/zwak begaafd

Fysieke ondersteuningsbehoefte(n)

Chronische ziekte/langdurig ziek

Lichamelijke beperking

Meervoudige beperking

Ernstig meervoudig beperkt

Gedragmatige ondersteuningsbehoefte(n)

Internaliserend gedrag

Autisme (ASS)

Visuele ondersteuningsbehoefte(n)

Enkelvoudige visuele beperking

Meervoudige visuele beperking

Toelichting ondersteuning

Zoals eerder aangegeven is er bij alle leerlingen waarvoor wij ondersteuning bieden sprake van een (grote) zorgvraag, al dan niet in combinatie met een moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van deze beperkingen. Hierbij kan naast de hier genoemde beperkingen eventueel ook sprake zijn van lichte psychiatrische problematiek. We bieden bovendien specifiek ondersteuning voor leerlingen met niet-aangeboren hersenproblematiek (NAH) en Onverklaarbare lichamelijke klachten (OLK).

2.5 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 21-11-2019 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Voldoende.

Punten van verbetering

Naast enkele administratieve wettelijk verplichte aandachtspunten, gaf de inspectie de school een 'goed' voor het pedagogisch klimaat. Onderwijsinhoudelijk dienen we op het gebied van sociale en maatschappelijke competenties een eigen norm (schoolstandaard) te ontwikkelen, waarmee we de ontwikkeling van de individuele leerlingen op dit gebied aantoonbaar in kaart kunnen brengen en kunnen monitoren of voldoende leerlingen de beoogde (eind)niveaus halen. Sinds schooljaar 2019-2020 heeft de school hiervoor een meerjarig kwaliteitsverbeterplan in gang gezet, waarbij de school toegroeit naar een Vreedzame school en een leerlingvolgsysteem invoert (Aurecool)

Sterke punten

Op het niveau van het bestuur zijn de standaarden Kwaliteitszorg en Verantwoording en dialoog voldoende. De standaard Kwaliteitscultuur is gewaardeerd met een 'Goed'. De sturing op onderwijskwaliteit is in orde en het beeld dat het bestuur zich heeft gevormd over de kwaliteit van het onderwijs op de school komt voldoende overeen met het beeld van de inspectie en de beleidsvoornemens en verbeteractiviteiten zijn bovendien op het niveau van de scholen duidelijk zichtbaar.

Op het niveau van de school is er de afgelopen tijd heel hard gewerkt aan verbeteractiviteiten om onder andere meer zicht op de ontwikkeling van leerlingen te krijgen. De school ontwikkelde een Begeleidings- en zorgplan, waarin de organisatie en werkwijze op dit punt helder is beschreven. De rollen en verantwoordelijkheden van de betrokkenen zijn goed uitgewerkt voor alle lagen van de begeleidingsstructuur. De school heeft ook door deze aanpak de leraar beter gepositioneerd als professional en het opbrengstgericht werken meer inhoud gegeven.

Daarnaast heeft de school het format van het ontwikkelingsperspectief vernieuwd. Zij heeft daarin een driedeling gemaakt met een duidelijk onderscheid tussen basisinformatie over de leerling, een handelingsdeel voor de invulling van het onderwijsprogramma waaraan wordt gewerkt en een deel voor de evaluatie van het ontwikkelingsperspectief. Dit format maakt een goed overzicht mogelijk van de doelen waaraan de school met de leerling (en zorgverleners) werkt en hoe de voortgang zich ontwikkelt.

Samenwerking is een standaard die de inspectie als 'Goed' waardeerde. De school werkt nauw samen met verschillende zorgaanbieders en heeft met hen goede afspraken gemaakt over een

multidisciplinaire aanpak ten behoeve van de leerlingen. De school kiest voor een integrale benadering en weet door haar goede samenwerking een multidisciplinair zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren. Dit is zichtbaar in de geboden therapie op school, en ook in de actieve deelname van zorgaanbieders in de commissie voor de begeleiding. Op die manier werken de partijen gezamenlijk aan een optimale inrichting van onderwijs en zorg. Ook werkt de school samen met anderen op het gebied van arbeid en arbeidstoeleiding om kansen voor leerlingen op de arbeidsmarkt te vergroten. Voor de diplomering werkt de school samen met een reguliere vo-school binnen het Samenwerkingsverband, waar leerlingen hun diploma kunnen halen als extraneus-kandidaat. Ook is het behalen van certificaten mogelijk via staatsexamen.

Tot slot beoordeelde de inspectie de standaard Pedagogisch klimaat ook als 'Goed'.

Er is een grote mate van betrokkenheid van het personeel bij het welbevinden van de leerlingen. De school maakt gebruik van gedragsregels in de school en in de groepen, waarbij leerlingen zelf ook inspraak hebben. Wanneer leerlingen te maken krijgen met correcties verwacht de school dat oudere leerlingen (vso) zelf reflecteren op hun gedrag. Hiertoe is een formulier ontwikkeld, waarbij leerlingen antwoord geven op vragen. Die vragen zijn bedoeld om leerlingen te leren wat het effect is van hun gedrag, maar ook leren reflecteren op wat voor hen wel of niet werkt in de aanpak van leraren.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider			
Dyscalculiespecialist			
Dyslexiespecialist			
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Minder- en laagbegaafdheid specialist			
NT2-specialist			
Orthopedagoog			
Psycholoog			
Schoolcontactpersoon van het samenwerkingsverband			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
revalidatie arts/therapeuten (fysio-ergo), logopedist			
maatschappelijk werk			
arbeidstoeleiders			

Toelichting specialisten

Binnen Onderwijscentrum Leijpark is de Commissie voor de begeleiding (Cvb) het centrale orgaan dat verantwoordelijk is voor de besluitvorming en aansturing inzake de leerlingbegeleiding. De Cvb bestaat uit de Schoolleider, Gedragswetenschapper, Intern begeleider en wordt zo nodig aangevuld met specialisten (samenwerkingspartners).

De hierboven aangegeven (taak)uren betreffen de uren waarop specialisten werkzaam zijn binnen alle leerroutes en onderwijsafdelingen van onze school.

SMW

0,5

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Observatieklas			
Tussenvoorziening (OPDC)			
VAVO (Rutte-leerlingen)			
Zomerschool			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Huiswerkbegeleiding			
Weerbaarheidstraining (Rots en Water)			
Tussenvoorziening OPDC Track013 (incl. TopTrack & BackOnTrack)			

Toelichting voorzieningen

Binnen de school kennen we geen specifieke Autiklas of Gedragsgroep. We houden bij het onderwijsaanbod, de inrichting van de klaslokalen en de groepssamenstelling specifiek rekening met deze ondersteuningsbehoeften van individuele leerlingen.

Binnen de school werken we niet met een Time-out voorziening (met begeleiding). Wel zijn er specifieke werkplekken ingericht (binnen de afdeling VSO) waar leerlingen afgezonderd kunnen werken of even een time out kunnen krijgen. Dit wordt preventief ingezet.

De observatieklas is specifiek bedoeld voor leerlingen die als gevolg van niet-aangeboren hersenletsel of onverklaarde fysieke pijnklachten ondersteuningsvragen hebben op het gebied van belastbaarheidsproblematiek en/of prikkelverwerking en het aanleren van leerstrategieën. Deze expertise kan als maatwerktraject en is ook voor andere leerlingen met andere ziektebeelden en/of diagnoses in te zetten. De Commissie voor de Begeleiding beslist hierover.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyscalculie			
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanbod NT2			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			
Compacten en verrijken			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			
Preventieve signalering van leesproblemen			

Toelichting onderwijsaanbod

We verwijzen hier naar de uitgebreide beschrijving van ons onderwijsconcept in dit document.

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Bijles (op vakinhoud)			
Compenserende dyslexiesoftware			
Examentraining			
Huiswerkbegeleiding			
Rekentruining			
Rouwverwerking			
Time-out aanpak			
Training sociale vaardigheden			
Training studievaardigheden			
Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Weerbaarheidstraining			

Toelichting methoden

De begeleiding op de genoemde onderdelen maakt deel uit van het pedagogisch- en didactisch klimaat binnen de klas en/of afdeling (leerroute) waarin een leerling geplaatst is. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de revalidatieteams van revalidatiecentrum Leijpark als dit relevant is. Als voorbeelden noemen we hier de programma's 'Zelfregie' en 'Vriendschap, Vrijen en Verkering (VVV)' Rouwverwerking is een aandachtsveld waar onze aandacht op is gericht, indien dit van invloed is op de prestaties van leerlingen. De school biedt echter geen specifieke individuele therapie of psychologische behandeling.

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Praktijklokalen/-voorzieningen techniek
Ruimte voor één op één begeleiding
Verzorgingsruimte
Ontspanningsruimte
Behandelingsruimte
Ruimte met individuele werkplekken
Zwembad
Ruimte voor een time-out
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA
Praktijklokalen/-voorzieningen tuin(kas)

Anders, namelijk ...
Praktijklokaal multimedia
praktijklokaal woontraining
Bibliotheek
ruimtes (bedden, zitzakken)

Toelichting fysieke ruimten

Behoeft geen verdere toelichting

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyscalculie	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol ondersteuning zieke leerlingen	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Anders, namelijk ..	Status
Hygiëneprotocol Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) integriteitscode	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

Toelichting protocollen

Deze protocollen maken deel uit van ons Begeleidings- en Zorgplan, dat we in het kader van onze kwaliteitszorg systematisch evalueren, aanscherpen en opnieuw vaststellen

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	0 %	100 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ver ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ver ontwikkeld
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ver ontwikkeld
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ver ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ver ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Ver ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ver ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Ver ontwikkeld
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ver ontwikkeld

Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ver ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ver ontwikkeld
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ver ontwikkeld
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ver ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ver ontwikkeld

Toelichting HGW

Deze vraag heeft geen toelichting.

3.8 Eigen indicatoren

Er zijn in het samenwerkingsverband afspraken gemaakt over 'niveau-3-ondersteuning' in het regulier vo, bekostigd vanuit arrangementen van Portvolio. De drie niveaus van ondersteuning binnen het reguliere onderwijs heeft Portvolio als volgt onderscheiden:

- Niveau 1_ Leerlingen die voldoende hebben aan de ondersteuning die de school in de reguliere lessen aanbiedt en de begeleiding van de mentor, eventueel met extra cognitieve of sociaal-emotionele ondersteuning die behoort tot de basisondersteuning;
- Niveau 2_ Leerlingen met OPP die op regelmatige basis (wekelijks tot enkele malen per week) extra ondersteuning krijgen van een begeleider binnen de school, gericht op sociaal-emotioneel functioneren en/of ondersteuning bij het plannen en organiseren van schoolwerk (kan zowel individueel als groepsgewijs);
- Niveau 3_ Leerlingen met OPP die structureel een hogere frequentie en intensiteit (meerdere malen per week of dagelijks) aan ondersteuning nodig hebben zowel binnen als buiten de klas.

Onderstaande lijst laat zien welke ondersteuningsmogelijkheden ('niveau-3-ondersteuning') de school biedt aan leerlingen met complexe (ASS-)problematiek, die het reguliere lesprogramma volgen en tevens een hoge frequentie en intensiteit van ondersteuning nodig hebben (dagelijkst of meerdere keren per week).

Ondersteuningsmogelijkheden buiten de klas

Ondersteuningsmogelijkheden binnen of met de klas

Structurele inzet verlengde- en directe instructie (door vakdocent en onderwijsondersteuner)

Anders, namelijk ..

Wij zijn speciaal onderwijs

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Sinds 2018-2019 is onze Begeleidings- en Zorgstructuur beschreven en opgenomen in onze kwaliteitszorg. Dit betekent dat we systematisch de werkprocessen behorende bij de leerlingenzorg evalueren, aanscherpen en opnieuw vaststellen. We verwijzen daarom hiervoor naar de actuele bestanden van het Begeleidings- en Zorgplan van Onderwijscentrum Leijpark.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Schoolmaatschappelijk werker
- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Intern begeleider

Toelichting op de samenwerking met ouders

Dit is afhankelijk van de vraagstelling, waarbij we streven naar een zo groot mogelijke ouderbetrokkenheid, variërend van laagdrempelige participatie bij activiteiten en/of festiviteiten, afstemming met leden van de ouderraad, thema-avonden al dan niet gezamenlijk georganiseerd tot en met samenwerking ouders-school-gemeentelijke instellingen. Inhoudelijk betrekken we ouders en (waar mogelijk) leerlingen bij de te stellen doelen, voortgang en evaluatie van het OPP.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam (bijv. SOT, WOT of ZOT) is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Schoolmaatschappelijk werker
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Schoolarts/schoolverpleegkundige
- Leerlingbegeleider
- Directie, team- of afdelingsleider
- Leerplichtambtenaar
- anders, namelijk: revalidatiearts

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 38 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school. Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de volgende school.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Intern begeleider
- Directie

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Gedragswetenschapper

Toelichting op het aanmeldproces

Nieuwe leerlingen stromen in beginsel op ieder moment gedurende het schooljaar in. Vaak zijn het ouders, scholen of andere personen uit de omgeving van een leerling die contact opnemen. In beginsel verloopt het contact via het leerlingsecretariaat. De medewerker die aanneemt, geeft de aanmelding direct door aan de intern begeleider van de afdeling. De intern begeleider maakt vervolgens een afspraak voor een kennismakingsgesprek. Het leerlingsecretariaat zorgt dat er op de betreffende datum een mapje klaarligt met daarin een aanmeldformulier, de toestemmingsverklaring, een medicatielijst en het epilepsieprotocol.

Het kennismakingsgesprek vindt plaats met de ouders en -als het een leerling van het vso betreft- met ouders én leerling. Als de inschatting is dat wij mogelijk een school zijn die bij de leerling past, kan het kennismakingsgesprek de status van een intakegesprek krijgen. Tijdens dit gesprek gaat de intern begeleider na of wij de intensieve begeleiding die de leerling nodig heeft ook daadwerkelijk kunnen bieden. Als het antwoord op deze vraag positief is en de ouders (en leerling) tot aanmelding willen overgaan, overhandigt de intern begeleider hen het aanmeldformulier met daarbij het verzoek toestemming te geven voor het opvragen van alle voor de toelating noodzakelijke gegevens. Als de schriftelijke aanmelding en de toestemmingsverklaring zijn ontvangen, gaat de toelatingsprocedure van start. Spil in de toelatingsprocedure is de intern begeleider van de afdeling.

In de drie weken volgend op de schriftelijke aanmelding ondernemen de interne begeleiders drie acties:

1. Zij maken het dossier van de leerling compleet. Zij vragen bij de - voor het onderwijs aan de leerling- relevante (para)medische, psychologische, maatschappelijke en onderwijskundige gegevens op bij de ouders, instellingen of scholen.
2. Zij analyseren het leerlingdossier met als doel zicht te krijgen op de ontwikkeling van de leerling in de achterliggende jaren. Zij vullen met behulp van deze gegevens het format Plaatsingsadvies in.
3. Uiterlijk vijf weken na de aanmelding sturen zij dit format voorzien van een plaatsingsadvies naar de voorzitter van de Commissie voor de begeleiding (Cvb) i.c. de schoolleider.

De schoolleider bespreekt het advies van de intern begeleider binnen de Cvb en neemt een besluit voor plaatsing. De schoolleider stelt ouders en leerling uiterlijk zes weken na aanmelding schriftelijk op de hoogte van het genomen besluit. In bijzondere omstandigheden gebeurt dit na tien schoolweken; ouders krijgen hiervan een bericht. Als na tien weken nog geen beslissing over de toelating is genomen en de leerling niet is ingeschreven op een andere school, dan wordt de leerling tijdelijk geplaatst en zonder de daarbij behorende bekostiging, ingeschreven. Als uiteindelijk een besluit omtrent toelating is genomen, wordt de tijdelijke plaatsing omgezet in een definitieve plaatsing of via de uitschrijving beëindigd (art. 40 lid 7, 8 en 9 Wet op de expertisecentra, kortweg WEC).

Bij een positief besluit tot plaatsing vragen wij of de school van herkomst een toelaatbaarheidsverklaring aan bij het samenwerkingsverband. Een positief besluit tot plaatsing betekent dus dat wij van oordeel zijn dat de betreffende leerling extra ondersteuning behoeft en dat wij met ons onderwijs deze ondersteuning ook daadwerkelijk kunnen bieden. Als de toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven, spreekt de intern begeleider met de ouders af wanneer hun kind wordt geplaatst.

Ouders van leerlingen die wij geen passend onderwijs kunnen bieden of die naar het oordeel van het samenwerkingsverband niet op onze school toelaatbaar zijn, ondersteunen we bij het vinden van een passende plaats op een andere school. In het geval van niet-plaatsing krijgen ouders van ons een brief waarin we uitleggen waarom we de aangemelde leerling niet toelaten en welke bezwaarmogelijkheden zij hebben. Bij de bezwaarprocedure volgen wij artikel 40 lid 20 van de WEC. De wet schrijft voor dat het bestuur bij plaatsing voor iedere leerling binnen zes schoolweken een ontwikkelingsperspectief (OPP) vaststelt en daarover met de ouders (en leerling) een overleg voert. Onze bestuurder heeft deze opdracht gedelegeerd naar de schoolleiders. Het vullen van het eerste OPP is binnen Onderwijscentrum Leijpark een taak waarbij groepsleraren, intern begeleiders en gedragswetenschappers nauw samenwerken. We hanteren hiervoor de wettelijke termijn van zes weken. Na de plaatsing van de leerling ontvangen de ouders voor de bespreking van het OPP een uitnodiging van de betrokken groepsleraar of mentor.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Speciaal onderwijs (so)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Regulier basisonderwijs (bao)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)
Voorschool (ko)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Anders, namelijk
Club- en buurthuis
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Jeugdhulpverlening
GGZ / Jeugd-GGZ
Jongerenwerk
Centrum Jeugd en gezin (CJG)

Integraal aanbod

Onderwijs en opvoedkundige zorg zijn geïntegreerd
Onderwijs en paramedische zorg zijn geïntegreerd

Toelichting samenwerking

Structurele contacten met externe partners

Op medisch – paramedisch gebied:

- Libra, Revalidatie Centrum Leijpark (zie toelichting hieronder) en de ziekenhuizen in de regio.
- Steunpunt Epilepsie, collegiale ondersteuning en Externe Dienstverlening op leerling niveau voor leerlingen met epilepsie
- Visio en Bartimeus; Ambulante Onderwijskundige Begeleiding op leerling niveau en een tweejaarlijkse beleidsevaluatie voor leerlingen met visuele problematieken.
- Kentalis en het audiologisch centrum voor leerlingen met auditieve problematieken.
- GGD Midden Brabant voor de medische begeleiding en ondersteuning van de school.

Op het gebied van zorginstellingen en ondersteunende diensten:

- MEE
- Amarant
- Siza Gemini
- (Medisch) Kinderdagverblijven
- Overige wooninstellingen
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- Instituut voor Maatschappelijk Werk (IMW)
- Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)

Op onderwijskundig gebied

- 2College Durendaal
- Entreecollege
- Mytyschool Gabriel 's Hertogenbosch
- Netwerken van intern begeleiders, psychologen en remedial teachers
- Hogescholen en universiteiten zoals o.a. Fontys, Universiteit van Nijmegen en Tilburg; kennisuitwisseling en stagiairebegeleiding.
- Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs (LECSO).
- Kennisgroep Speciaal. Onderwijscentrum Leijpark maakt deel uit van de Kennisgroep Speciaal. De Kennisgroep Speciaal is een samenwerkingsverband van zes regio-overstijgende organisaties voor speciaal onderwijs, te weten: Mytyschool de Brug, de Kleine Prins, Mytyschool Roosendaal, Onderwijsgroep Punt Speciaal, De Sprienke en Onderwijscentrum Leijpark. Zij richten zich op het delen en ontwikkelen van kwalitatief hoogstaande kennis en expertise die duurzaam en toekomstgericht is.

Samenwerking met Libra, centrum voor revalidatie en audiologie, en andere externe partners
Onderwijscentrum Leijpark kent een intensieve samenwerking met het naast de school gelegen Revalidatiecentrum Libra revalidatie en audiologie en onderhoudt een samenwerking met andere externe partners (Berkenschutse, Visio, Siza en Amarant, enz). Hierdoor is de school in staat om in samenwerking een integraal zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren. De bundeling van aanbod en expertise resulteert in een geïntegreerde multidisciplinaire aanpak voor de begeleiding en ondersteuning van de leerlingen.

Zorg in Onderwijs (ZIO)

Een aanzienlijk deel van onze leerlingen heeft naast de gebruikelijke zorg die medewerkers van Onderwijscentrum Leijpark realiseren, bijkomende zorg of begeleiding nodig. De Jeugdwet (door de gemeente), Wet langdurige zorg (Wlz, door CZ zorgkantoor) of zorgverzekeringswet (door de zorgverzekeraar) vergoeden deze ondersteuning, kortweg ZIO genoemd. Normaal gesproken gebeurt dit op basis van een individuele indicatie; voor een individuele leerling wordt een aantal uur ondersteuning vastgesteld, toegekend en uitgevoerd. Onderwijscentrum Leijpark heeft voor de inzet van deze middelen een samenwerkingsovereenkomst met Amarant en Siza afgesloten. Ouders hebben hiermee een keuze uit twee zorginstellingen.

Echter binnen Onderwijscentrum Leijpark wordt in samenwerking met de gemeenten van Hart van Brabant sinds enkele jaren een deel van de ZIO collectief ingevuld. Dit wil zeggen dat er geen individuele beschikkingen afgegeven worden, maar dat de school een vastgesteld aantal uren toegewezen krijgt om de zorg voor alle leerlingen in een aantal groepen te organiseren. In schooljaar 2020-2021 betrof dit de helft van de groepen in het SO, in schooljaar 2021-2022 alle SO-groepen en sinds schooljaar 2022-2023 hebben we alle ZIO voor de hele school collectief georganiseerd is. We werken hiervoor samen met de gemeente Tilburg (zij vertegenwoordigen alle gemeenten van de regio Hart van Brabant), gemeenten die niet tot Hart van Brabant behoren, ZML-school de Bodde en Zorgkantoor VGZ. Dit traject is als landelijke pilot in opdracht van de ministeries van OCW en VWS begeleid door de bureaus DPS en Oberon.

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Directie, team- of afdelingsleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit het SOP worden gerealiseerd?

Via onze planning en controlcyclus waarbij we het SOP evalueren en actuele ondersteuningsmogelijkheden bijstellen in afstemming met de begeleidings- en zorgteamleden en het managementteam. Eventueel nieuw te ontwikkelen interventies en/of ondersteuningsmogelijkheden krijgen een plaats binnen de afdelingsjaarplannen.

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De volgende functionaris(sen) is/zijn verantwoordelijk voor de actualisatie (Anders, namelijk): Leraar (eindverantwoordelijk de schoolleider)

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Naast monitoring binnen de afdeling en de Cvb vindt er resultaatgerichte toetsing plaats via onze kwaliteitszorgsystematiek. Deze kenmerkt zich door datagestueerd werken. We werken 'van data naar inzicht naar keuzes'. Zo is de onderwijsinhoudelijke P&C-cyclus gekoppeld aan de onderwijsresultaten.

Elk jaar brengen wij op twee vaste momenten de effectiviteit van ons onderwijs in kaart. De bereikte resultaten relateren we aan vooraf vastgestelde normen, de standaarden. Deze standaarden representeren onze verwachtingen omtrent het niveau dat een groep leerlingen van een bepaalde leerroute in een schooljaar kan behalen. Wij stellen dus met behulp van de tussenresultaten vast of de leerlingen van Onderwijscentrum Leijpark gelet op het niveau van de beoogde uitstroombestemming 'op koers' blijven. Door de tussentijdse onderwijsresultaten te relateren aan de resultaten die wij aan het einde van het so en vso ten minste verwachten, houden we de vinger aan de pols en kunnen we tijdig ingrijpen als de kwaliteit van het onderwijs in het geding komt. Met de data gaan we op drie niveaus aan de slag: het niveau van de klas, het niveau van de afdelingen en het niveau van de organisatie.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.